

ÅRSRAPPORTER 2008

Sammanställning av delägarnas skadeförebyggande arbete 2008

SVENSKA KOMMUN FÖRSÄKRINGS AB
NIDAROS FORSIKRING

2009-02-10

Skadeförebyggande arbete inom Gävle kommun 2008

Gemensamt

Kommunen har under året deltagit i SKFAB's RM-grupp med möten i Kiruna och Sundsvall. Vi fick även möjlighet att medverka vid ett besök från återförsäkringsbolaget Swiss Re där vi dels presenterade kommunens förebyggande arbete dels fick vi möjlighet att visa upp kraftvärmeverket Johannes och Gävle Hamn.

Det skadeförebyggande arbetet i Gävle kommunkoncern har under året bland annat fortsatt med införande av systematiskt brandskyddsarbete SBA. En koncernlicens för systemet "B4Fire" har köpts in och utbildning har skett i detta system.

Som en konsekvens av implementeringen av SBA-arbetet och den ökande risken för anlagda bränder i skolmiljö har Barn- och Ungdomsförvaltningen beslutat att tillsammans med Gästrike Räddningstjänst starta ett samarbetsprojekt under 2009 som innebär att Gästrike Räddningstjänst ställer 2 tjänster till förfogande. (Projektet finansieras delvis av överskottsmedel från SKFAB).

Tillsammans med Gästrike Räddningstjänst och övriga kommuner inom räddningstjänstförbundet arbetar vi i ett samverkansprojekt med fokus på problematiken runt anlagda bränder. Kopplat till detta har vi ett avtal med räddningstjänsten som gäller utökade och fördjupade brandutredningar.

Inom projektet "tekniksamverkan" fortsätter vi arbetet med att ta fram förslag på gemensamma "teknikplattformar" för passagekontrollsystem, larm samt CCTV. Nytt för året inom detta projekt är att se över och förbättra nyckelhanteringen till kommunens automatiska brandlarmsanläggningar.

Arbetet med utvärderingen av AON's riskinventering slutfördes under 2008. I och med att det är 2 olika personer som gjort den ursprungliga inventeringen och utvärderingen är det svårt att i detalj bedöma resultatet men generellt kan sägas att där inventeringen gav positiva resultat (Gymnasieskola/Äldreboenden) har arbetet fortsatt i samma riktning och där man identifierade problemområden (Förskola/Skola) har i stort sett ännu ingenting

hänt. (Därav beslut om ett gemensamt projekt mellan Barn- och ungdom och Gästriket Räddningstjänst, se ovan).

Det trygghetskapande arbetet har under året fortsatt i olika grupperingar exempelvis BIG – Brottsförebyggarna i Gävle, Gävle lokala brottsförebyggande råd. Aktiviteter inom detta verksamhetsområde är bland andra; *Stolt och Nykter* (nykter skolavslutning i Furu-viksparken), *STAD* (ansvarsfull alkoholserving) och *Drick varannan vatten* (kampanj mot berusningsdrickande). Vidare har *Polarna i Gävle* agerat för andra året i rad ("vuxenvandrarsproffs") som i samverkan med polisens citygrupp inriktar sig på att hjälpa berusade ungdomar hem samt att avstyra bråk och förebygga misshandel på stan under helger.

Ett speciell aktivitet inom trygghetsarbetet är det s.k. *Nordostprojektet* där en projektledare anställts för att i samverkan i nätverksform med det lokala föreningslivet bryta socialt utanförskap, samt att erbjuda vettiga alternativa aktiviteter för ungdomar i denna stadsdel. Kommunstyrelsen har mot bakgrund av det goda resultatet som uppnåtts avsatt 500.000 kronor under två år för att utöka nätverksarbetet till fler stadsdelar där behov föreligger.

För att uppnå ökad trygghet i trafikmiljöer har belysningsstrategier reviderats, siktröjning vid GC-vägar utförts samt en utökning av 30-zoner för fordonstrafik genomförts. På trafiksäkerhetsområdet har också genomförts ett mopedprojekt, *Moped-OLA*, i både kommunala samt friskole högstudier åk 9 i samverkan med Vägverket, polisen, räddningstjänsten och NTF. En redovisning av barns skolvägar till samt trafiksäkerhetsläget vid kommunens skolor har genomförts i samverkan med Vägverket.

Vattensäkerheten i Gavleån har utökats bland annat genom översyn och utbyte av livräddningsutrustning (frälsarkransar, livräddningsbåtar och kedjor vid kajkanter). Räddningstjänsten är avtalade om löpande tillsyn av denna utrustning.

Förvaltnings- och bolagsvisa redovisningar

Omvårdnadsförvaltningen

Omvårdnadsförvaltningen har under 2008 arbetat vidare med det förebyggande brandskyddet vad gäller utbyggnad av automatiska brandlarm, övningar och utbildningar.

Under 2008 har förvaltningen investerat i ytterligare inkopplingsmöjligheter av reservanordningar för elkraft och värme och ett program för regelbunden testkörning av dessa reservanordningar har fastställts.

Förvaltningen medverkar i det kommungemensamma krisberedskapsarbetet vid extra händelser, enligt LXO (Lagen om extraordinär händelse).

(Detaljerad lista på genomförda åtgärder redovisas i bilaga "Omvårdnad 2008").

Gavlefastigheter AB

Gavlefastigheter AB har fortsatt och i princip slutfört projektet att förse samtliga förskolor med brand- och inbrottslarm och kopplat till detta även automatisk avstängning av inkommande vatten. 2 förskolor har på försök bestruktits med flamskyddsmedel. Implementering av B4Fire för SBA-arbetet har påbörjats. (Detaljerad lista på genomförda åtgärder redovisas i bilaga "Gavlefastigheter 2008").

Gävle Energi

Gävle Energi AB fortsätter det förebyggande mot oönskade händelser, t.ex mot brand och har bra rutiner och regelverk för städning, rökare, heta arbeten samt explosionsskydds-dokument (ATEX) på värmeanläggningarna. (Detaljerad lista på genomförda åtgärder redovisas i bilaga "Gävle Energi 2008").

Bionär Närvärme AB

Samtliga anmärkningar som noterades i den av WSP utförda revisionen på Bionärs pelletsanläggningar är åtgärdade. (Se bilaga Bionär 2008).

AB Gavlegårdarna

Först och främst kan en stor andel av bolagets underhållsprojekt klassificeras som skadeförebyggande arbetet. För innevarande år beräknas underhållsprojekten uppgå till ca 130 mkr. Eventuellt kan underhållsutrymmet ökas om planerade fastighetsförsäljningar kan genomföras.

När det gäller specifika skadeförebyggande projekt kan nämnas stadsdelsförnyelsen på Öster och östra Sättra samt boinflytandeprojekt på Nordost och i Andersberg.

Arbetet med SBA i den dagliga verksamheten har fortgått under året och vi ser redan positiva effekter av det systematiska arbetet i vår dagliga verksamhet. Vi anser att bolaget numera uppfyller de krav som lagen om skydd mot olyckor ställer.

Gävle Vatten

De strategiskt viktiga tryckstegringsanläggningarna inom Gävle stad har tillträdesskyddas i form av larm.

På Duvbackens reningsverk har kameraövervakning installerats, även har passagesystemet utökats och omfattar fler byggnader.

Droppen vid rondellen, Hamnleden 20, Sättraverket är kameraövervakad.
Kabelsanering av gammal och borttagen utrusning i stort genomförd.

Arne Andersson

Säkerhetschef

Bilagor:

Omvårdnad 2008

Gavlefastigheter 2008

Gävle Energi 2008

Bionär 2008

RAPPORT

2008-11-05
Sid 5 (38)
Dnr 08ON199

Omvårdnadsnämnden

Säkerhet inom Omvårdnad Gävle 2008

Reservkraft el

Under 2008 har förvaltningen testat reservkraften på våra äldreboenden där sådan anslutning finns:

- Bergmästargården
- Björkegrenskagården
- Hilleborg
- Selggrensgården
- Solbergahemmet
- Vallongården
- Ängslyckan
- Sätrahemmet (se kommentar nedan)

Nya Sätrahemmets reservkraftanslutning kommer att provas i samband med att AB Gavlegårdarna besiktigar nyproduktionen.

Provkörningarna visade att vissa brister fanns, vilka nu åtgärdas. Bland annat skall pellets pannan som försörjer Solbergahemmet och Bergby skolan m.fl. hyresfastigheter anslutas till reservkraftuttaget, detta sker under 4:e kvartalet.

Fortsättningsvis kommer reservkraften from år 2010 att provas i 2-3 års intervaller för att säkerställa en fungerande reservdrift vid elavbrott.

I nuläget täcker reservkraften 27 % av boendeplatserna jfr med 1991, då 38 % var förberedda med reservanordningar. Anledning är att nybyggnationer / ombyggnader under 90-talet ej har förberetts för reservkraft. Diskussioner förs om att ytterligare bestycka 3-4 boenden med reservkraft under kommande år.

Reservkraft värme

Två av våra äldreboenden (Bergmästargården och Björkegrenska gården) är också förberedda för att kunna köras med reservvärme.

Förvaltningen, i samarbete med Gävle Energi AB och Fastighetsägaren, har för avsikt att genomföra besiktning av installationen under den närmaste tiden. Detta får sedan ligga till underlag för beslut om behovet av en test.

Då dessa två äldreboenden är utrustade både med reservkraft för el och värme så är de lämpliga att använda som förläggingsplats från andra boenden i ett krisläge.

Förebyggande brandskydd

Automatiskt brandlarm

Under året har de två sista gruppboendena (Idrottsallén 14 och 28) uppgraderats med automatiska brandlarm med direktkoppling till SOS Alarm.

Övningar

Under året har ett 10-tal boenden haft brandövningar.

Utbildningar

- 350 tillsvidare anställda har genomgått 3 timmar teoretisk och praktisk utbildning
- 225 vikarier har genomgått brandinformation på 1 timme
- 30-tal brandansvariga och ombud har genomgått en heldagsutbildning i förebyggande brandskydd.
- Räddningstjänsten har medverkat vid 5 -10 arbetsplatsträffar på boenden för att informera om förebyggande brandskydd.
- Antal utbildningstillfällen för tillsvidare anställda har varit ett 30-tal, bilagd detaljredovisning

Risk och sårbarhetsanalys

Enligt lag om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LXO 2006:544) skall bl.a. kommunerna utföra risk- och sårbarhetsanalyser.

Förvaltningen har medverkat i en riskanalys för Gävle kommun genom deltagande i kommunens riskhanteringsgrupp (senhösten 2007) där följande områden kartlades:

Långvarigt elavbrott	Avbrott värmeförsörjning	Förorenat vatten
Naturkatastrof	Smitta/pandemi	Kemikalieolycka
Svår olycka	Stor brand	Brott
Terrorbrott	Social oro	Konflikt
Datastopp		

Under året har förvaltningen medverkat i övningar/ information inom följande områden:

- Långvarigt el- och värmeavbrott
- Smitta/pandemi
- Svårare olycka i närheten av Gävle Vatten
- Deltagit i seminarier kring vattenförsörjning

Lokal krishantering

En lokal krishanterings rutin/handlingsplan som berör händelser i närheten/ anslutning av den egna arbetsplatsen som stöd till chefer och arbetslag har framtagits förvaltningsinternt.

Marita Olsson Narving

Administrativ chef

Redovisning till försäkringsbolaget

Vad vi gjort under 2008

- Tillrättavisat sophantering. Demonterat papperskorgar på fasader. Upplyst om felaktig sophantering. Spisar som har belamrats med brännbart material görs strömlösa. Timers på kaffebryggare och dyl. har installerats. Har flyttat på sopcontainers som varit felplacerade och där med minimerat brandriskerna.
- 12 förskolor, ett hus försågs med brandlarm samt avstängningsventil nattetid på inkommande vatten. Även yttre detektorkabel monterades där behov fanns.
- Larminstallationer statusbesiktades.
- En ny förskola har vi byggt Lindbackaförskola som vi har larmat med brandlarm, inbrottslarm, yttre fasadkabel, vattenavstängning, ip-sändare.
- En skola har vi byggt om till förskola vi har larmat med brandlarm, inbrottslarm, yttre fasadkabel, vattenavstängning, ip-sändare, passagesystem.
- En skola har vi bytt ut ett brandlarm, samt avstängningsventil nattetid på inkommande vatten.
- Alla ny installationer på brandlarmen har kopplats upp mot ip-sändare.
- Vatten ventiler har installerats på några skolor.
- SBA-arbete: Utbildat personal i förebyggande arbete. Periodiska tillsyner påbörjade, riskinventeringar görs i samband med dessa. Har påbörjat arbete med att införa B4 fire, som stöd till verksamheten i sitt fortsatta SBA-arbete.
- Brandinformation till skolpersonal, och personal i egen förvaltning.
- Har installerat trygghetskameror på en skola utvändigt.
- Magnus Melin har fortsatt sitt arbete med ungdomarna i Bomhusområdet vilket visat sig vara framgångsrikt.

Inför 2009

- Fortsatt arbete med larminstallationer på skolor o förskolor.
- Fortsatt arbete med B4 fire, se till att det kommer ut till verksamheterna.
- Ungdomskontakterna i Bomhus fortsätter förhoppningsvis.
- Larminstallationer statusbesiktigas.
- Utökning av trygghetskameror CCTV.
- Planer på att minska antalet multicom-sändare till IP-sändare.
- Nyanställning av en till säkerhetstekniker.
- Installera brandlarm på alla förskolor.

- Skapa ett samarbete med Gävle Energi med CCTV
- Fortsatt arbete med att koppla upp brandlarmsanläggningar mot överordnat system.
- Riskinventera skolor.
- Bestämt att färg markera patchkablar med IT : Grön Passage, Blå Styr, Röd Brand.

Magnus Melin

Gavlefastigheter Gävle Kommun AB

2009-01-29

Gävle Energi – Redovisning av Skadeförebyggande arbete 2007/08

Avseende förhindrande av brand

Vi arbetar förebyggande mot oönskade händelser, t.ex mot brand har vi bra rutiner och regelverk för städning, rökare, heta arbeten. Vi arbetar på ett systematiska sätt med vårt brandskydd och har explosionsskyddsdokument på våra värmeanläggningar. Uppföljning och utvärdering sker vid oönskade händelser.

Larminstallationer

Till vårt överordnat övervakningssystem har vi ansluta våra brand- och inbrottslarm, cctv, samt passer-och grindkontrollsystemen . Även BioNär närvärmeanläggningar brand- och inbrottslarm är anslutet till samma system.

Gällande underhållsavta finns på samtliga säkerhets utrustning.

Utbildning

Egen –och extern personal som arbetar inom värmeproduktion - och distribution har genomgått utbildning i explosionsskydd (ATEX) och systematiska brandskyddsarbete (SBA). Personal som har heta arbeten utbildas enligt plan.

All personal inom Gävle Energi har allmänbrandutbildning.

Företagets ledningsgrupp har informeras om företagets krishantering samt om vad våra försäkringar. Krisövning för företagsledning kommer att hållas under våren och i samband med övningen Samvete -09. Utrymningsövningar kommer att utföras enligt plan under 2009.

Risکانalyser och riskinventeringar

SKF AB riskbedömning på kraftvärmeverket Johannes och på BioNär närvärmeanläggningar har slutförts. Åtgärdsplan för att minimera risker inom BioNär närvärme har upprättats och riskerna har åtgärdats under 2008.

Se bilaga brand och riskbedömning av BioNärs anläggningar.

Utbyggnad av fjärrvärme i Gävle Hamn (Fredriksskans området) kommer att på börjas under 2009. En ny riskanalys kommer att utföras på projektet.

Under 2008 har vi börjat arbeta med Enterprise Risk Management (ERM-riskanalyser) inom våra affärsområden och större projekt.

Karl-Arne Svensson

Gävle Energi AB

Brand och riskbedömning av Bionärs anläggningar

Det krav som finns från Svenska Kommun Försäkring AB och som är ett måste, är att upprätta explosionsdokument på de anläggningar som saknar detta, samt att åtgärda resterande av ettorna och tvåor i den brand & riskbedömning som Svenska Kommun Försäkring AB har upprättat. De treor och fyror som finns skall åtgärdas i möjligaste mån

Söderfors

Anmärkning:	Klass	Åtgärd
Byggnadsklass	2	In och utvändigt brandlarm.
Placering av silo	2	Ingen åtgärd, ta hand om utsläpp av damm.
Brandskydd i byggnad	2	In och utvändigt brandlarm.
Brandskydd i process	2	Temperaturvakt i silo. Värmedetektor
Askutmatning	1	Åtgärd utförd.
Underhåll & service	2	SBA arbeten måste igång (Systematiskt Brandskyddsarbete).
Explosionsdokument	1	AFS 2003:3 (ATEX-direktivet) ”Städrutiner”.
Inbrottskydd	2	Installera ett inbrottslarm.

Hedesunda

Anmärkning:	Klass	Åtgärd
Byggnadsklass	2	In och utvändigt brandlarm.
Brandskydd i byggnad	2	In och utvändigt brandlarm.
Brandskydd i process	2	Temperaturvakt i silo. Värmedetektor
Underhåll & service	2	SBA arbeten måste igång (Systematiskt Brandskyddsarbete).
Explosionsdokument	1	AFS 2003:3 (ATEX-direktivet) ”Städrutiner”.
Inbrottskydd	2	Installera ett inbrottslarm.

Rörberg

Anmärkning:	Klass	Åtgärd
Placering av byggnad	2	Sätta brandspjäll på ventilationskanal.
Byggnadsklass	2	Åtgärd utförd.
Placering av silo	2	Installera en värmekabel i takfot.
Brandskydd i byggnad	2	Åtgärd utförd.
Brandskydd i process	2	Temperaturvakt i silo. Värmedetektor
Askutmatning	2	Utflyttning av asktunna från silo.
Underhåll & service	2	SBA arbeten måste igång (Systematiskt Brandskyddsarbete).
Explosionsdokument	1	AFS 2003:3 (ATEX-direktivet) ”Städrutiner”.

Forsbacka

Anmärkning:	Klass	Åtgärd
Brandskydd i byggnad	2	Installation av brandlarm i pannbyggnad.
Brandskydd i process	2	Sätta sprinkler i tippficka? samt städrutiner för damm.
Underhåll & service	3	SBA arbeten måste igång (Systematiskt Brandskyddsarbete).
Explosionsdokument	1	AFS 2003:3 (ATEX-direktivet) ”Städrutiner”.
Utrymningsmöjligheter	2	Sätta en gallerdurk mellan utrymningsdörr och trapp.

Strömgården

Anmärkning:	Klass	Åtgärd
Placering av byggnad	2	Montera mineritskivor i tak (väggarna är klädda med det).
Byggnadsklass	2	Sätta brandspjäll på ventilationskanal.
Placering av silo väggar, täta fönster.	1	Bättre städrutiner, montera mineritskivor på
Brandskydd i byggnad	1	Installation av brandlarm i pannbyggnad.
Brandskydd i process	2	Temperaturvakt i silo. Värmedetektor
Askutmatning samt isolera vägg.	1	Utflyttning av askcontainer från yttervägg,
Inbrottskydd låsa dörr, nyckeltub.	2	Installera ett inbrottslarm på dörr samt att
Explosionsdokument	3	AFS 2003:3 (ATEX-direktivet) ”Städrutiner”.

Kattrumpan

Anmärkning:	Klass	Åtgärd
Placering av silo mellan panna och silo.	2	Tillbyggnad av brandklassad mellanvägg,
Brandskydd i process mellan panna och silo.	2	Tillbyggnad av brandklassad mellanvägg,
Utrustning & funktion	2	Kontroll av temperaturvakt.
Underhåll & service	3	SBA arbeten måste igång (Systematiskt Brandskyddsarbete).
Explosionsdokument	3	AFS 2003:3 (ATEX-direktivet) ”Städrutiner”.

Ockelbo

Anmärkning:	Klass	Åtgärd
Brandskydd i process	2	Temperaturvakt i silo. Värmedetektor
Underhåll & service	2	SBA arbeten måste igång (Systematiskt Brandskyddsarbete).
Explosionsdokument	1	AFS 2003:3 (ATEX-direktivet) ”Städrutiner”.
Utrymningsmöjligheter	2	Vägledande golvmarkeringar sätts upp.
Ordning & reda	3	Plocka undan brandfarligt material ”trasor mm”.

Bergby

Anmärkning:	Klass	Åtgärd
Placering av byggnad	2	Installation av brandlarm i pannbyggnad.
Placering av silo	2	Temperaturvakt i silo. Värmedetektor
Brandskydd i byggnad	2	Installation av brandlarm i pannbyggnad.
Brandskydd i process	2	Temperaturvakt i silo?
Underhåll & service	2	SBA arbeten måste igång (Systematiskt Brandskyddsarbete).
Explosionsdokument	1	AFS 2003:3 (ATEX-direktivet) ”Städrutiner”.
Ordning & reda	4	Göra rent och sanera från olja på spillplåt.

Norrsundet

Anmärkning:	Klass	Åtgärd
Placering av byggnad	2	Installera en värmekabel i takfot.
Byggnadsklass	3	Träfasad byts ut till plåtfasad.
Placering av silo	2	Temperaturvakt i silo. Värmedetektor

Brandskydd i process	2	Installera en värmekabel i takfot.
Underhåll & service	2	SBA arbeten måste igång (Systematiskt Brandskyddsarbete).
Explosionsdokument	1	AFS 2003:3 (ATEX-direktivet) ”Städrutiner”.

Övrigt:

SBA arbeten: Brandskyddsdokumentation för varje anläggning.

AFS 2003:3: Dammskyddsexplosionsdokument.

Personal inom Bio När har utbildats inom ATEX/SBA

Samtliga anläggningar har brand- och inbrottslarm. Brand- och inbrottslarm är integrerat i Gävle Energi AB överårdnade övervakningssystem.

Redovisning av skadeförebyggande åtgärder i Sundsvalls kommun under 2008

Under det gångna året har bland annat följande säkerhetsförebyggande åtgärder genomförts:

- **Komplettering** av inbrotts och brandlarminstallationer i kommunens fastigheter.
- **Komplettering** av fuktlarm i kommunens fastigheter.
- **Fortsatt satsning** på kameraövervakning, Ny kamerainstallation på Vibacke, Usland och Nivrenaskolan.
- **Utgivande** av nyhetsbladet.
- **Kommunens danskulturprojekt** .Syftet med projektet är att ge ungdomarna en möjlighet att umgås under drogfria former och med ett stort inslag av social träning.
- **Barn & Ungdoms förvaltningens** ”Projekt Bredsand”.
- **Räddningstjänstens utbildning** i förskolor och låg och mellanstadie.
- **Följande åtgärder** har fortlöpande genomförts i kommunala fastigheter:
  - Fuktkännande larm i diskbänksskåp och kaffeautomater m.m.
  - Självstängande tvättställsblandare på prioriterade skolor.
  - Fuktbekämpningar i kommunens fastigheter.
  - Lås på återvinningskärl där det finns risk för anlagd brand.
  - Fortsatt arbete med att hitta en bra lösning för brandsäkra bokinkast vid bibliotek.
  - Belysningsförbättringar vid fasader.
  - Avstängningsventil på inkommande vatten.
  - Borttagande av buskage och annan vegetation.
  - Utbyte av vattenslangar till disk-tvätt och storköksmaskiner.
  - Åtgärder för att förhindra tillträde till tak på byggnader.

- **Samarbete** med polisen när det gäller skadegörelse och klotter.
- **Skadeförbyggandegruppen** har under året genomfört 8st möten.
- **Installerat** brand och inbrottslarm i flertalet bolag.
- **Pelletsanläggningar.** För pelletsanläggningarna har slutkontroll genomförts i december 2008. De anmärkningar som noterades och som ingår i entreprenaden att åtgärda berör i vissa fall punkter som noterats vid den riskbedömning som utförts. Åtgärdande pågår och en förnyad slutkontroll planeras in under mars 2009 då anläggningarna ska vara utan anmärkningar och övertas av Sundsvalls kommun.
- **Arbetet med** Systematiskt brandskyddsarbete SBA och systematiskt riskhanteringsarbete SRA pågår kontinuerligt.
- **Arbetet med** handlingsprogram enligt lagen om skydd mot olyckor pågår kontinuerligt.
- **Samarbete med** brandskyddsföreningen V-norrland för att motverka brand i skolor m.m.
- **Riskinventeringsarbete** i skolbyggnader i samarbete med stöldskyddsföreningen och polisen.

Mittsverige Vatten AB

- Satt in nya larm på Indalsverket efter inbrott samt galler för fönstren i Matfors reningsverk.
- Införskaffat ytterligare en svets för att kunna svetsa vattenledningar (plast).
- Byggt ytterligare en vattentank för placering på ett lastväxlarflak.

Sundsvallarena AB

- Montering av avstängningsventiler på inkommande huvudvattenledning till Sporthallen.
- Installation av inbrottslarm i Gärdeanläggningen

Skifu

- Installation av brandlarm i läkemedelsfabriken Sköle 2:93, 2:31.

Parkera

- Installation av brandlarm i fastigheten Norra Järnvägsgatan 8-10.

Sundsvall Energi AB

- Sprinklersystem på krossanläggning på Blåberget (4,6 Mkr).
- Förbättring av brandvattenförsörjning på Blåberget (ca 9 Mkr).

Kenth Nilsson och Håkan Berglund

Säkerhetsenheten

KIRUNA KOMMUN
Säkerhetsansvarig
Jan Lundmark

2009-01-22

Sammanfattning av säkerhetsarbetet 2008 i Kiruna

Kommunens säkerhetsarbete har koncentrerats till förbättringar avseende konstsamlingen. Det gäller både inventering, dokumentation och larm. Säkerhetsgruppen för stadshuset har tagit fram en ny policy för säkerhetsarbetet vad gäller personsäkerhet samt uthyrning av stadshuset.

Vidare har det förebyggande arbetet med att utbilda all personal inom förvaltningarna och bolagen i brand och första-hjälpen kommit igång med full kraft.

Skadeförebyggande åtgärder på Tekniska Verken 2008

Gatu-/Va-avdelning

- Larm installerade i vattenverken i: Riksgränsen, Katterjokk, Vassijaure, Björkliden, Abisko och Jukkasjärvi
- UV-ljus installerat i Kiruna vattenverk
- Genomgång och reparation av alla markbrandposter
- Inbrottslarm installerat i Kiruna vattenverk
- Byte av låscylinrar i alla vattenverk i Östra kommundelen
- Egenkontrollprogram infört på alla vattenverk
- Utbildning i - Elsäkerhet (20 st.), - Förarbevis fordonsmonterad kran (6 st.), - Förarbevis skylift (10 st.), - Travers och telferutbildning (12 st.), - Påbyggnadskurs för utmärkningsansvariga (8 st.)

Energiavdelning (tidigare värmeavdelning)

- Årlig kontroll brandsläckare och brandposter.
- Skalskydd område värmeverket upphandling klart, arbetet påbörjas våren 2009. Ny huvudgrind, nytt låssystem med passerkontroll, kameraövervakningssystem.
- AON har reviderat vår Risk Survey.
- WSP brandskyddstekniska åtgärder för transportband M04 (hästen).
- Löpande SBA arbete under året (inkl uppdateringar).
- Utfört skyddsronder enligt SAM.

Återvinningscentral

- Utfört systematiskt brandskyddsarbete
- Genomgång och komplettering av brandsläckare
- Färdigställt nybyggnad av personalutrymmen
- Byggt ramp vid dieseltank

Skadeförebyggande åtgärder på Kiruna bostäder 2008

Beredskapstelefon Kirunabostäder AB 0980/81286

Beredskapstelefon landsbygden 0980/12250

Kirunabostädernas egna fastigheter

- Fortsatt översyn och dokumentation av placering sopkärl och brevlådor i syfte att minska risken för brandspridning p.g.a. anlagd brand i dessa
- Fortsatt arbete med installation av kodlås i entréer
- Skärpning av var placering får ske av upplag och bodar vid entreprenader, placering i samråd med KBAB
- Skärpta krav på skyddsronder under entreprenaders genomförande, protokoll efterfrågas
- Uppgradering av sprinkleranläggning gallerian

Kommunala fastigheter

- Fortsatt översyn och dokumentation av placering av sopkärl och brevlådor i syfte att minska risken för brandspridning p.g.a. anlagd brand i dessa
- Inventering om var montage av protectwire kan ske, i första hand barnstugor med träfasad

Teknikavdelningen

- Få verksamheten att engagera sig i det systematiska brandskyddsarbetet, stöttning i arbetet erhålls av KBAB tekniker (brand)
- Fortsatt arbete med förebyggande säkerhetsarbetet med de fem fastighetsteknikerna, arbetet inriktas främst på el, brand, tryck, lyft, värme, ventilation, larm och lekplatser

Jan Lundmark

Säkerhetsansvarig

Skadeförebyggande arbete inom Piteå kommun 2008

Övergripande

Riktlinjer för säkerhetsarbetet i Piteå kommun antogs av kommunstyrelsen den 3 mars 2008. Kommunchefen har utsett en säkerhetsgrupp som skall leda säkerhetsarbetet i kommunen samt att kommunens förvaltningar och helägda bolag har utsett representanter, kallat säkerhetsombud, till den förvaltnings-/bolagsgemensamma gruppen.

Säkerhetsgruppen består av Mona Lundström, Krister Östrén, Jan Kjell, Magnus Olofsson, Ulf Gustafsson samt Rikard Aspholm.

Under hösten 2008 har säkerhetsgruppen haft fyra utbildningstillfällen för säkerhetsombuden.

Internt skydd

AON Riskinventering

Kompletterande riskinventeringar har genomförts avseende Nolia City Konferens, Norrmalmia (sportanläggning) samt Kristinaskolan (högstadium i centrala Piteå).

Pellets och energi

Det åtgärds paket som togs fram av kommunen och SKFAB efter AON:s riskinventering har genomförts och samtliga punkter är åtgärdade.

Inbrotts och brandlarm

Under 2008 fortsatte utbyggnad av brandlarm på kommunens skolor. Takfotslarm har installerats på Myrans daghem samt Vårdgränds daghem (komplettering). Heltäckande brandlarm har installerats på Solanderskolan (högstadium) genom skadeförebyggande medel från SKFAB.

SBA-utbildning

Under året har 650 anställda vid kommunens äldreboenden genomgått en halvdags SBA-utbildning hos räddningstjänsten.

Samverkan med Polisen

Polismyndigheten i Norrbotten har skrivit avtal med Piteå kommun, vilket bland annat innebär att ett brottsförebyggande råd skall startas samt att två områdespoliser utsetts vilka skall vara kontaktpersoner gentemot kommunen. Samarbete har initierats vilket bland annat syftar till att starta ett brett förebyggande arbete mot klotter i kommunen. Ett seminarium ”klotter – ett samhällsproblem” har planerats och genomförs den 19 februari 2009.

Drogfri Exit

Under sommaren stora arrangemang, Piteå dansar och ler, har projektet Nykter Exit gett gott resultat. I korthet går projektet ut på att deltagande ungdomarna genomför blåskontroll på väg ut från festivalområdet, föräldrarna meddelas resultatet och om ungdomen klarat kontrollen får föräldrarna tillbaka en summa från entréavgiften att ge till sin ungdom. Ett fåtal ungdomar klarade inte kontrollen.

Skydd mot olyckor

Risikinventering

En risikinventering genomfördes under våren av säkerhetsgruppen, risikinventeringen behandlade personskador från olyckor, räddningsinsatser, trafikolyckor samt anläggningar och transporter med farligt ämne. Risikinventeringen utgjorde underlag för arbetet med handlingsprogrammen

Handlingsprogram

Arbetet med andra generationens handlingsprogram för skydd mot olyckor har påbörjats av säkerhetsgruppen under hösten 2008. Handlingsprogrammet för räddningstjänst utarbetas i samarbete med räddningstjänsten medan handlingsprogrammet för förebyggande verksamhet sker i samarbete med sex av kommunens åtta förvaltningar och två av fyra bolag.

Krishantering

Risk- och sårbarhetsanalys

Kommunen har under 2008 genomfört en risk- och sårbarhetsanalys avseende influensa pandemi. Ett nära samarbete med Norrbottens läns landsting och det lokala sjukhuset gav gott resultat. Beroenden mellan kommunen och landstinget har belysts och en principöverenskommelse för omhändertagande av avlidna har utarbetats tillsammans med svenska kyrkan och begravningsbyråerna. Vidare har informatörer från kommunen, polisen och landstinget haft två träffar för att diskutera informationsansvar vid en extraordinär händelse och hur samverkan kan ske.

Krisövning

4 november 2008 genomfördes övning Sverker. Scenariot för övningen var en bussolycka med 22 skadade längs E4:an i norrgående riktning. Övningen planerades tillsammans med Polismyndigheten i Norrbotten, Norrbottens läns landsting, SOS alarm och Piteå kommun. Luleå kommuns räddningstjänst deltog praktiskt i övningen.

Syftet var att öva samverkan i hela kedjan från skadeplats till krisledning, ledande var begreppen gemensam lägesbild och gyllene timmen.

Runt 150 personer deltog som övade, övningsledare, motspel och skademarkörer.

Plan för hantering av extraordinära händelser

Efter övning Sverker påbörjades revideringen av kommunens plan för hantering av extraordinära händelser. Underlaget till revideringen utgjordes av risk- och sårbarhetsanalysen samt erfarenheter från övningen. Planen väntas fastställas under våren 2009.

Rikard Aspholm

Säkerhetshandläggare

Skadeförebyggande arbete inom Uppsala kommun 2008

Riskhanteringsgruppen

Riskhanteringsgruppen har mötts fyra gånger under 2008. Syftet är att ha ett forum för samordning av kommunens säkerhetsarbete. Övergripande stående punkter för riskhanteringsgruppens möten är *allmän intern säkerhet, skydd mot olyckor, extraordinära händelser* samt *IT-säkerhet*.

Merparten av det som avhandlats i riskhanteringsgruppen är av informationskaraktär.

Några insatser som kan nämnas som produkter av riskhanteringsgruppen är:

- Samordning och utveckling av det kommungemensamma rapporteringsverktyget Marshplus. Konkreta förslag/åtgärder för hantering och kring skadekostnader.
- Påverkan på utformningen av en kommunövergripande hot/våldutbildning. Första utbildningsinsatsen var planerad till senare delen av 2008, men blev inställd på grund av för få anmällda. Nya utbildningsinsatser finns för 2009.
- Initiering av en kommunal riktlinje för hot/våld. Mer att göra återstår dock.
- Initierat och utformat informationsinsatser inför handlingsprogramarbetet kopplat till LSO.

Produktionsförvaltningen Vård och bildning

Inom kunskapsområdet säkerhet har över 50 utbildningstillfällen tillhandahållits för produktionsförvaltningen. Utbildningarna har spänt över allmän intern säkerhet, området för lagen om skydd mot olyckor till området för extraordinära händelser. Flera hundra medarbetare har nyttjat utbildningstillfällena.

En barnsäkerhetsrond har tagits fram och implementerats inom verksamhetsområdet för förskola.

Hög grad av aktivitet och medverkan har genomförts avseende risk- och sårbarhetsanalyser och handlingsprogram i enlighet med lagarna 2003:778, 2006:544 samt i en kommunövergripande revision angående säkerhetsarbetet.

Uppgraderingsprojekt avseende boenden inom StöFu initierades och påbörjades under 2008 tillsammans med Fsk och UTS.

Patric Falk

Säkerhetssamordnare, Vård & Bildning

Årsrapport för år 2008 från Försäkringsenheten

AON Riskinventering

Ingen uppföljning har skett under 2008. Under 2009 kommer samtliga objekt att gås igenom detta har möjliggjorts genom nyanställning av en person.

Riskinventering pellets och energi

Under 2008 har de myndighetsanmärkningar som fanns åtgärdats. Under 2008 har dessutom 4 st nya pellets-anläggningar tagits i bruk.

Nyckeltal inbrotts- och brandlarm

Samtliga egna förskolor och skolor har inbrottslarm, utrymningslarm är under året installerats på 20 st anläggningar vilket motsvarar att ca: 80% har utrymningslarm.

Övrig information

UTS/Försäkringsenheten har i samarbete med brandförsvaret hållit en konferens i ämnet ”skolan brinner” där förskolor och skolor var inbjudna att närvara.

En handlingsplan har tagits fram för hot- och våld på förvaltningen.

Arbetet med utrymningsplaner är besiktat och klart beträffande egna skolor och förskolor.

SBA-arbeten i Marshplus fungerar tillfredsställande.

Det har hos Uppsala Kommun genomförts en säkerhet och fysisk miljö revision av Öhrlings Price Waterhouse Coopers.

Försäkringsenheten har tillsammans med Bygg & Fastighet på UTS genomfört ett kvalitetsledningssystem "CIRO" som leder till kvalitetssäkra kontorets arbetsuppgifter.

Avstängningsventil för inkommande vatten har beställts till 10 st förskolor som ett pilotprojekt och skall utvärderas av enheten, arbetet kommer att utföras vintern 2009.

Björn Härner
Försäkringsenheten

Trondheim kommune - Skadeforebyggende rapport 2008

I det etterfølgende beskrives en del av de aktiviteter og tiltak som er gjennomført innen skadeforebyggende virksomhet i året 2008, samt hvilke tiltak som så langt er planlagt gjennomført i 2009.

Organisering

I løpet av året 2008 har Factor sitt engasjement som innleid sikkerhetssjef/sikkerhetskoordinator i Trondheim kommune opphørt. Utkast til felles sikkerhetspolicy for Trondheim kommune er ferdigstilt og lagt frem for rådmannen for godkjenning og vedtak. I utkastet foreslår man blant annet at det opprettes en stilling under rådmannen i kommunen for å ivareta felles oppgaver og utfordringer knyttet til skadeforebyggende og beredskapsmessige forhold.

Fysisk sikring

Den planlagte brannsikringen av skoler, barnehager og omsorgsboliger er gjennomført i 2008. Årlig blir det bevilget investeringsmidler for å oppfylle krav i henhold til lov og forskrift, og for å ta vare på bygningsikkerheten i kommunens bygningsmasse. Samlet for alle kategorier bygg er den årlige bevilgningen ca. 20 millioner, og i 2008 er alle kjente nødvendige tiltak gjennomført. Brannsikkerheten i bygningsmassen er derfor blitt ytterligere forbedret i løpet av året 2008.

Innen andre områder enn brann, og da spesielt vann, er det fortsatt potensial for å foreta forbedringer både hva gjelder forebygging og alarmering.

Øvrige tiltak

Det har også gjennom året 2008 vært gjennomført en rekke aktiviteter, som både har vært rettet direkte mot sikkerhet og skadeforebygging, ellers som har berørt disse utfordringene.

Sikkerhetspolicy:

En tverrfaglig arbeidsgruppe har de siste par år jobbet med formål om å utarbeide en felles sikkerhetspolicy for Trondheim kommune. Forslag til policy ble overlevert rådmannen for godkjenning og iverksettelse medio 2008, men er p.t. ikke implementert.

Skaderapportering:

Høsten 2007 ble SKF AB sitt skaderapporteringssystem STINE innført hos Trondheim eiendom. Gjennom 2008 har dedikerte medarbeidere inne Te benyttet systemet flittig, så kommunen har bedre oversikt over skader enn tidligere. Neste steg vil være opplæring og

brukertilgang for ytterligere personell i kommunen, noe som trolig vil bli foretatt i løpet av 2009.

I tillegg har det også inneværende år vært jobbet aktivt med å forbedre rutiner etc. knyttet til skader og skaderapportering.

Handlingsplan brannvernarbeid:

Trøndelag brann- og redningstjeneste har i løpet av 2008 gjennomført systemrevisjon hos Trondheim eiendom. Det er i den sammenhengen gjort et vesentlig arbeid for å bedre brannvernarbeidet og dokumentasjon av brannvernarbeidet. Det er satt frister for å svare ut avvikene i rapporten, og det er utarbeidet en handlingsplan med tiltak for å lukke avvikene. I henhold til handlingsplanen skal alle avvik være lukket innen 1.juli 2009.

Spesielt fire områder må forbedres:

- å dokumentere at det er gjennomført risiko- og sårbarhetsanalyser for virksomhetene
- at det foreligger en oversikt over virksomhetenes organisasjon, med fordeling av ansvar, oppgaver og myndighet for arbeidet med helse, miljø og sikkerhet.
- dokumentasjon på at service på branntekniske anlegg er utført, og at det foreligger drift- og vedlikeholdsplaner for anleggene.
- Dokumentasjon på at det foreligger et system for kontroll av brannsikkerheten, system for avviksmelding, og behandling av avvikene med korrigerende tiltak.

Risiko- og sårbarhetsanalyser:

Trondheim eiendom har i løpet av året igangsatt en systematisk risikovurdering på overordnet nivå for alle byggkategorier, og arbeidet skal være gjennomført innen 01.06.2009.

Trondheim kommunes bygg er inndelt i ni kategorier, og det utarbeides akseptkriterier for fem områder. Økonomi, driftsavbrudd, personskaade, omdømme og ytre miljø.

At ytre miljø er et av akseptkriteriene kommer av at Trondheim eiendom i 2008 har arbeidet for å bli miljøsertifisert etter NS-EN ISO 14001 : 2004, og ble sertifisert den 22.12.2008 for områdene eiendomsutvikling, prosjektutvikling, forvaltning, drift, vedlikehold og renhold.

I tillegg til disse aktiviteter innen Trondheim eiendom har det gjennom året vært flere prosjekt og analyser gjennomført på andre enheter i kommunen. I tillegg pågår det et sentralt arbeid for å fastsette en "mal" for metode og kriteriefastsettelse felles for hele kommunen.

Hovedfokus fremover vil fortsatt være å få skapt en felles risiko-kultur innen kommunen, samt koordinering av tilgjengelige ressurser for å få mest mulig ut av hver investert

krone. Her vil kommunens skadeforebyggende policy være et hoveddokument når denne er vedtatt og implementert.

Torstein Sneisen
Factor Insurance Brokers AS

Per Moen
Trondheim eiendom

Redovisning av skadeförebyggande arbetet i Trollhättans Stad under 2008

Under 2008 har vi tyvärr kunnat konstatera att den negativa utveckling som inleddes vid halvårsskiftet 2007 har fortsatt. Skydd och Säkerhetsavdelningen ser en allmänt ökad trend av angrepp mot kommunala verksamheter och fastigheter. Den tidigare så positiva skadeutvecklingen som varit sedan 2003, och som vi kan avläsa i vår skade- och incidentrapportering, ser ut att följa den ökade statistiken som många kommuner i Västsverige upplever. Siffrorna stämmer också väl överens med polismyndighetens statistik över inrapporterade anmälda brott.

Hösten innebar bland annat att situationen var så allvarlig att kommunledningen och polisen tvingats vidta ett flertal extraåtgärder för att motverka gängliknade oroligheter främst i de sydöstra stadsdelarna. Dessa åtgärder ser för närvarande ut att ha lett till önskat resultat. De skadeförebyggande åtgärderna har bland annat finansierats med hjälp av 2007 års återbäring från SKFAB.

2008 har präglats av bolagiseringen av fastighetskontorets skol- och barnomsorgsfastigheter. Många frågor som rör säkerhetsarbete och larm har uppkommit. Premiefördelning av kommunförsäkringen har som en konsekvens pga bolagiseringen omstrukturerats.

Samtidigt fokuseras alltmer på säkerhets- och andra kvalitetsförbättrande arbetsinsatser. Under det gångna året har bland annat följande säkerhetsförebyggande åtgärder initierats och drivits inom ramen för Skydd och Säkerhet:

- **Säkerhetsutbildning.** Skydd och Säkerhetsavdelningen har hållit två träffar med säkerhetsombud i höst. Ett uppskattat inslag var Lars G Wessel Johnsen från Factor som redogjorde för beteende och ledningens syn på säkerhets- och kvalitetsarbete. 140 ombud deltog.
- **Larm.** Allt fler verksamheter efterfrågar olika typer av larm. Några få förskolor som ägs av det kommunala bostadsbolaget är fortfarande inte tillfredsställande larmade. För närvarande har vi cirka 140 kombilarmsanläggningar.
- Trenden är att denna typ av larminstallation numera har så gott renommé att allt fler följer Skydd och Säkerhets rekommendation att välja kombilarm.

- Personlarm med direkt koppling för åtgärd till polis och väktare ökar successivt och är för närvarande utdelat till drygt 40 verksamheter/arbetsplatser. Sedan 1/9-08 har Skydd och Säkerhetsavdelningen utökats med ytterligare 2 larmtekniker. Från och med 2009 består avdelningen av 6 tillsvidareanställda.
- **Övervakningskameror.** Antalet övervakningskameror har under året inte utökats. Detta beror till största delen på att vi upplevt stora problem med programvaran. Denna har varit föremål för uppdateringar och versionsbyte i rask följd. Det har då uppstått IT-tekniska komplikationer som tagit i stort sett hela året att avhjälpa. För närvarande föreligger ett behov av ytterligare ca 20 kameror som ryms i nuvarande servrar. Vi räknar med att dessa kommer att installeras under 2009.
- **Brandutbildning.** Vid utgången av 2008 har sammanlagt 4310 anställda genomgått grundläggande brandutbildning, brandskyddsansvarigutbildning eller brandombudsutbildning.
- **Vakt i stadshuset.** Under 2008 har säkerhetsvakten i Stadshuset tilldelats arbetsuppgiften att producera tjänstelegitimation för kommunens personal. Detta har inneburit en kraftig besparing och ökad effektivitet. Skydd och Säkerhet har upprättat en databas över personal som innehar tjänstelegitimation.
- **Försäkringsskador.** Som en följd av den inledningsvis beskrivna skadeutvecklingen har Trollhättans Stad med Bostadsaktiebolaget Eidar drabbats av ett antal bränder som blivit föremål för skadereglering.
- **AON- riskinventering.** Arbetet med AON-riskinventering för äldreboenden har avslutats. Resultatet för denna typ av anläggningar var mycket positivt och gav Trollhättan ett gott betyg.
- **Pelletsinventering.** Under våren samlades branschföreträdare för pelletsanläggningar i Trollhättan för att diskutera frågor angående den inventering som skett. Branschen var mycket kritisk och ifrågasatte flera av besiktningsmannens anmärkningar. SKFAB har utlovat en uppföljning av de redovisade synpunkterna som vi ser fram emot.

Förslag till verksamhetsplan för 2009

Skydd och Säkerhet planerar att vidareutveckla det förebyggande säkerhetsarbetet för nästa år enligt tidigare inslagen linje. Mål för det skadeförebyggande arbetet är att minska antalet skador och incidenter så att kostnaderna hålls nere. Följande arbetsinsatser föreslås inför 2009.

Fyra fastställda SAMSÄK-möten under året:

kl 13.15	onsdag	25 mars
kl 13.15	torsdag	11 juni
kl 13.15	torsdag	17 september
kl 13.15	torsdag	10 december

- Fortsatt installation av passage- och låssystem på fastigheter för externuthyrning initierar samordning.
- Skadeförebyggande satsning på anläggningar som SAMSÄK och Skydd och Säkerhet prioriterat.
- Senarelagd reservkraftsåtgärd i stadshuset slutförs.
- Fortsatt brandutbildning enligt justerat avtal.
- Kameran satsning på prioriterade objekt efter genomförd upphandling.

Mats Björk och Madelene Andersson
Säkerhetsavdelningen

HELSINGBORG

2009-02-06

Skadeförebyggande arbete under 2008

Riskhantering

Staden har under året arbetat med att organisatoriskt formera om avdelningen för Säkerhet och beredskap. Man har rekryterat ny personal, vilket inneburit en nystart för avdelningen och arbetet med riskhantering.

I slutet av året påbörjades arbetet med att formera det nätverk som stadens riskhanteringspolicy förutsätter. Enligt policyn skall det finnas en säkerhetsfunktion i varje förvaltning som skall utgöra stadens samlade råd kring frågeställningar om riskhantering.

Riskanalys på högriskobjekt

Ett försöksprojekt har inletts i samarbete med Räddningstjänsten och Lunds universitet att med analysarbeten, dels på ett enskilt objekt (Nanny Palmqvistskolan) och dels i skolans närområde (Rosengården) försöka utröna vilka parametrar som påverkar att en skola är speciellt utsatt för kontinuerlig skadegörelse. Analysverktygen som används på skolan är grovanalys och i närområdet MVA-modellen (mångdimensionell verksamhetsanalys).

Analys och rapporter kommer att genomföras och presenteras under våren 2009.

Förhindra anlagd brand

Räddningstjänstens besöks- och informationsinsatser om anlagda bränder i stadens skolor har rönt stor framgång och uppskattning. Informationen som ges bygger på mjuka värden och ledorden empati, respekt, attityd, omdöme och konsekvenser är den röda tråd som vävs in i informationen.

Konferens "Skolan brinner"

En "Skolan brinner"-konferens som byggde på upplevelser och möten anordnades i oktober. Ungdomar som själva tillhört dem som varit oroliga och stökiga i skolan agerade och olika yrkesgrupper spekulerade kring lösningar på problem som bränder och vandalisering.

Ingela Olsson, uppskattad föreläsare och författare inledde dagen med att prata om grupp- och individkultur. Tyko Granberger och Driton Rama från Kraftbolaget i Stockholm/Kristianstad som bl.a. arbetar för Rädda barnen delade med sig av sina erfarenheter av våld och våldskultur och hur de arbetar med ungdomar.

Larmprojekt - bevakningssystem

Räddningstjänstens avdelning Larmteknik har inventerat samt tagit över ägandet och samordningsansvaret för samtliga larmfunktioner i stadens lokaler och verksamheter.

Riktlinjer och anvisningar har tagits fram som skall reglera stadens arbete med larmfunktionerna i stadens verksamheter.

Det överordnade syftet att skapa ordning, kontroll och tydlig struktur för ägande, ansvar, drift, support och samordning av anläggningarna har uppnåtts.

Antalet utlösta inbrottslarm har ökat från 2007 med 2730 till 2008 med 3030. Andelen tekniska fellarm och användarfel beräknas vara merparten av alla larm.

På grund av bristfälliga system kan inte räddningstjänsten särskilja utlösta automatiska brandlarm på kommunala objekt.

Kameraövervakning

Under året har Kärnfastigheter fått fem tillstånd för kameraövervakning på skolor.

Kameraövervakningen ses som en del i skadeförebyggande arbete, tillsammans med andra åtgärder. Sedan kameraövervakningen har tagits i bruk har skadekostnaderna sjunkit.

Anläggningarna är idag lokala anläggningar utan koppling till central administration. Staden har dock för avsikt att tillsammans med SOS Alarm påbörja ett projekt för mottagning av bilder i ett större sammanhang.

Länsstyrelsen har gett staden tillstånd för kameraövervakning av Hamntorget i centrala Helsingborg. Anläggningen är i drift, men tillståndet är överklagat av JO och kan komma att dras tillbaka

Informationssäkerhet

Staden har inlett ett långsiktigt arbete för att kunna identifiera beroenden, klassificera, riskbedöma samt utöva god intern kontroll av stadens informationssystem.

Målsättning med informationssäkerhetsarbetet är att skydda information avseende dess tillgänglighet, riktighet, sekretess och spårbarhet. En viktig del i detta arbete är att identifiera var informationen finns, hur viktig informationen är för verksamheten och andra

intressenter, hur känslig informationen är ur integritetsperspektiv och att lagar och avtal efterlevs.

Arbetet kommer att ställas mot standarden ISO IEC 17799:2005, ledningssystem för informationssäkerhet.

SBA

Inom SBA arbetet har staden haft mest fokus på att få kontroll över nyttjandet av skollokalerna för övernattnings. I Helsingborgs kommun är det vanligt att grupper tillfälligt övernattar i lokaler som inte är avsedda för övernattnings. Därför har staden byggt ut och kompletterat brandlarmsfunktionerna i skolor/ skolsalar där övernattnings sker, framför allt i samband med Eskilscupen (Sveriges näst största fotbollsturnering för ungdomar). Ett tydligt regelverk för övernattnings har också upprättats.

I övrigt fortskrider stadens SBA enligt intentioner med varierande intensitet i verksamheterna.

AON Riskinventering

Helsingborg har två upptagna EML-objekt, Öresundsverket och Kulturmagasinet på Fredriksdal.

Kulturmagasinet har reviderats av AON under året.

2009

En stor del i det fortsatta arbetet under 2009 är att utveckla det nätverk av säkerhetsfunktioner från stadens förvaltningar som skapats. Nätverket kommer att ha en pådrivande roll när det gäller Helsingborgs arbete inom riskhanteringsområdet. Vi kommer att jobba parallellt med mjuka och hårda värden kring skadeförebyggande åtgärder.

Nätverksdeltagarna skall utbildas till en gemensam kunskapsnivå inom riskhantering.

Inom informationssäkerhetsarbetet skall vi under 2009 genomföra en GAP-analys på stadens status för informationssäkerhet mot de mål som stadens IT-policy anger inom området.

Utbildningsinsatser för säkerhetsombuden inom skol- och fritidsförvaltningen skall fortsätta och säkerhetsombud inom övriga förvaltningar skall grundutbildas. Utbildningsinsatserna skall vara kontinuerligt återkommande.

Vi kommer att genomföra 8 riskanalyser på stadens mest skadeutsatta byggnader/verksamheter, företrädesvis skolor, i samarbete med Räddningstjänstens riskavdelning.

Arbetet kommer att följas upp i analysverktyget ”Homerun”. Detta är den programvara i vilken förvaltningarna skall hantera sina processer och uppföljningar inom riskhantering samt rapportera skador.

Räddningstjänstens informationsinsatser gentemot skolorna kommer att fortsätta under året.

Sten Orre

Säkerhetssamordnare

Skadeförebyggande arbete inom Örnsköldsviks kommun 2008

Allmänt skadeförebyggande arbete

Det skadeförebyggande arbetet i Örnsköldsviks kommun sker fortlöpande genom samverkan mellan säkerhetssamordnare från förvaltningar och bolag i kommunens säkerhetsgrupp.

Under året har arbetet fortsatt att inriktat sig på:

- det systematiska säkerhetsarbetet, inkluderande intern brandskyddskontroll genom utbildnings- och coachinsatser.
- sprida kunskapen om den statistik som finns att ta del av i skaderegistreringsprogrammet STINA.
- skapa informella nätverk runt 0-9-skolor för att motverka inbrott, skadegörelse, hot och våld.
- skapa medel för det skadeförebyggande arbetet i kommunen.

AON-riskinventering

En inventering utifrån AON:s riskinventeringsmallar har genomförts på 10 äldreboenden, 9 skolor, 9 förskolor, 5 förvaltningsfastigheter och 5 specialfastigheter. Riskinventeringen gjordes i samverkan mellan verksamhets- och fastighetsansvariga med stöd av personal från räddningstjänsten.

En uppföljning av riskinventering för omsorgsförvaltningens 10 äldreboenden genomfördes under 2008.

Planer finns också att genomföra liknande uppföljningar med barn och utbildningsförvaltningen, tekniska kontoret och kultur och fritidsförvaltningen för de återstående fastigheterna i den genomförda rixinventeringen.

I riskinventeringarna för de olika fastigheterna framkom att flera av säkerhetsrutinerna endast var muntliga och inte fanns nedtecknade. Räddningstjänsten har därför tagit fram ett samlingsdokument med exempel på olika säkerhetsrutiner. Varje verksamhet tar till sig av de rutiner som passar deras verksamhet. Rutinerna är indelade i områdena brand, vatten, inbrott och skadegörelse.

Riskinventering pellets

Pelltsinventering har genomförts på 11 anläggningar. En åtgärdsplan för skadeförebyggande åtgärder utarbetades och åtgärdena skulle successivt verkställas.

Driften och ansvaret för pelletsanläggningarna har överlåtit från tekniska kontorets till kommunens energibolag Övik Energi AB.

Övik Energi AB och tekniska kontoret har tillsammans åtgärdat alla brister som påpekades i riskinventeringen.

Inbrotts- och brandlarm

Huvuddelen av anmälda bränder inom den kommunala verksamheten är tillbud på äldreboenden inom omsorgsförvaltningen. Dessa har kunnat förebyggas och inte lett till någon utvecklad brand tack vare bra brandlarm och väl utbildad personal.

De flesta av uttryckningar på inbrottslarm gäller framförallt till skolor och "Paradisbadet". Dessutom förekommer ett antal uttryckningar till skolor, "stadshuset" och biblioteket "efter kontorstid" som inte är att betrakta som inbrottslarm utan larm på grund av personalens handhavande.

Antalet anmälda **bränder och tillbud** har minskat från 35 (år 2007) till 25 (år 2008). Huvuddelen (27st år 2007 och 21st år 2008) är tillbud på olika äldreboenden inom omsorgsförvaltningen.

Antalet **inbrottslarm** för de kommunala verksamheterna har ökat från 46 (år 2007) till 106 (år 2008). Huvuddelen av larmen har uppkommit "efter kontorstid" på grund av personalens handhavande. Dessa larm är inte att betrakta som inbrottslarm.

Skadeförebyggande åtgärder 2008 utifrån medel från SKFAB

Kommunen har fått ett ekonomiskt bidrag på 500 000 kr från SKFAB för skadeförebyggande åtgärder.

Huvuddelen av dessa pengar har investerats i bättre utomhusbelysning på en skola för att få en tryggare utomhusmiljö, del i förbättring av larm och passersystem för en skola, uppkoppling av brandlarm från tre skolor till kommunens alarmeringscentral samt installation av vattenavstängningar i fyra skolor där omfattande uthyrningsverksamhet förekommer.

Skadeförebyggande åtgärder 2008 utifrån investeringsmedel som kommunfullmäktig beviljat

Kommunfullmäktige har beviljat 1 mkr i investeringsmedel för skadeförebyggande åtgärder.

Del av dessa pengar har i huvudsak investerats i förbättring av larm och passersystem för en 0-9 skola.

Plan för skadeförebyggande åtgärder 2009

- Utifrån upprättad investeringsplan fortsätta satsningen på skadeförebyggande åtgärder med de investeringsmedel som beviljats av kommunfullmäktige.
- Lämna in en ansökan till SKFAB om medel för fortsatt satsning på skadeförebyggande åtgärder i form av vattenavstängningar, inkoppling av brandlarm till den kommunala alarmeringscentralen, larm och passersystem samt förbättrad utomhusbelysning.
- Tillsammans med lokal BRÅ verka för att lokala nätverksgrupper finns för alla 0-9 skolor inom kommunen.
- Förbättra utbildnings och informationsinsatserna.
- Anordna "säkerhetsdagar" med inriktning på information om skadegörelse, hot och våld samt olika kulturer och beteenden.
- Fortsätta att informera om den skadestatistik som finns i skaderapporteringsystemet STINA.
- Sex säkerhetsgruppsmöten är fastställda under året.

Arne Persson
Säkerhetschef

Jan Edblad
Säkerhetsutvecklare